

R. P. Thomæ Tamburini È Societate Jesu Opera Omnia

Tamburini, Tommaso

Lugduni, 1689

3. Quænam doüositio requiratur in Confessore, dum absolutionem impendit.
-

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78172](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78172)

6. Dixi, quoad substantiam, ut significarem necesse non esse, ex Sanchez. n. 16. memoriter ea callere: si quidem satis est ea, quo ad res ipsas scire: praeterim rursus, & rudibus, qui sine dubio, propter impotentiam, excusandi sunt. Sic ibidem n. 20.

§. II. De dispositione penitentis quoad dolorem antequam absolvatur.

De dispositione doloris, & propositi ante absolutionem in Penitente requisita, multa diximus in fere libro primo: quare satis pauca supersunt addenda.

8. Primum, praesumitur dolor, & propositum, quando in Confessione ipsa signa doloris apparent. Ita Delugo de pen. disp. 2. sect. 2. §. 3. Immo ipsa accusatio peccatorum serio facta, praeterim in bene moratis, est sufficiens signum doloris: multo magis, si penitens dicat se dolere. Sic Filliuc. de Sacram. Penit. in instructione lxxi. c. 2. art. 3.

9. Secundo, rudiores excitandi sunt ad dolorem: quia non satis advertere ad ejus necessitatem solent.

10. De Confessionibus praeteritis factis a Penitente, nisi clare contrarium constet; supponendum regulariter fuisse dolorem, Confessariumque recte suum munus obivisse. Ita Delugo citatus ibid.

§. III. Quam dispositio requiratur in Confessore, dum absolutionem impendit.

Hiubi de dispositione penitentis, antequam absolvens est, disputavimus, commodum locum habet & dispositio requisita in Confessario, antequam absolutionem conferat. Eum autem debere esse in statu gratiae, quando administrat Sacramentum Penitentiae testata est. Soar. Layman. Henric. Delugo alique mox c. & apud Dianam p. 6. tract. 6. ref. 53. quia reverentia tanto ministerio debita requiritur, ut illud (sicut & cetera Sacramenta, saltem a Ministro qui sit ad ea conferenda ex officio institutus) ministrari in peccato mortali sine mortali non possit. Quare peccati sibi confitens Confessarius ante, vel se conterat, vel attritus confiteatur, quam ad hoc Sacramentum ministrandum accedat. Dixi sub distinctione (vel) quia solum ante susceptionem Eucharistiae adeit praecipuum positivum praemittendi Confessionem, nam ad cetera Sacramenta suscipienda, vel ministranda sufficit, quocumque modo, atque adeo per solum contritionem, in amicitiam pristinam restitui redire. 11. Potest tamen contingere ut in peccato mortali, sine novo peccato administratur hoc Sacramentum a Confessario inadvertenter, & aliquando etiam cum advertentia. Prius contingit ex Laym. de Sac. tr. 1. c. 3. n. 11. cum quis bona fide putans, se contritionis actum elicivisse; sed verè coram Deo non elicit. Posterius, quando gravis aliqua necessitas boni spiritualis proximi id requirit: nam si Confessarius luce gratiae destitutus vocetur ad audiendam Confessionem mox morituri (idem, si vocetur ad baptizandum) nec possit, Praeposit. 3. q. 64. in 6. dub. 1. num. 34. Delugo de Sac. disp. 8. sect. 9. num. 151. ob illis temporum angustiis pressus sine magna difficultate, se recolligere, ad eliciendum actum contritionis, quo gratiae nitorem recuperet, poterit illi ministrare sine peccato Sacramentum. Ratio est, quia defectus contritionis in eo casu non imputatur malitiae Confessarii, sed tribuitur necessitati proximi, & sic, ea necessitate contentus, à peccatis quae opprimunt Confessarium, nulla injuria irrogabitur Sacramento, praeterim Sacramento ei, quod ad delenda ejusdem generis peccata à Christo Domino institutum est.

12. At enim verò quandonam urget ejusmodi obligatio status gratiae in Confessario, dum audit ne penitens

peccata, dum penitentiam ei tanquam iudex taxat, an solum eo temporis momento, quo absolutio conferenda est?

Respondeo. Licet nonnulli apud Dian. p. 7. t. de circumstant. aggr. ref. 47. Bonac. de pen. d. 5. quæst. 5. sec. 2. p. 2. §. 2. disp. 1. n. 8. censcant, & dum audit, & dum penam taxat & dum penam absolvit, probabilissimum tamen est, solum dum absolvit, ex Henric. l. 3. c. 8. n. in Glossa lxxv. Delugo de Sacram. disp. 8. sect. 9. num. 58. Ratio est, quia audiens Confessionem, & penitentiam imponens, licet incipiat conficere Sacramentum, non tamen illud simpliciter, & absolute conficere censetur, donec formam absolutionis adhibeat, ut patet si audita Confessione, & in juncta penitentia, à beneficio impendendae absolutionis absteineat. Ergo donec absolvat, non potest dici, quod simpliciter, & absolute irreverenter tractet Sacramentum, quia donec absolvat, Sacramentum non conficit.

Dices. Hinc sequeretur eum, qui incipit ministrare per Absolutionem, Sacramentum Baptismi, vel per Vnctiones Sacramentum Extremæ Vnctionis non peccaturum si antequam proferat formam se conterat. Respondeo: Fac, ultro hunc peccaturum, id enim querendi non est otium non est, assero, adesse in casu nostro disparitatem. Nam cum materia & forma Baptismi, & extremæ Vnctionis instituta sint simul exhibenda; iudicatur moraliter quis male tractare Sacramentum, dum ponit materiam cui ex sui institutione tam proxime adhibenda est forma, cum per positionem materiam tam vicinam ipsi formae, censetur confici absolute Sacramentum. At in Sacramento Penitentiae, quod est institutum per modum Iudicii, in quo frequentissime, etiam per dies plures distat positio materiae, & impositio penitentiae, à forma, quae est sententia absolutiva, moraliter non censetur per positionem illarum (quae ex sui institutione remote ab absolutione se habere possunt) confici Sacramentum Penitentiae, atque adeo nec ab illo Confessario peccatores irreverenter tractari. Haec disparitas solvit difficultatem, quam urget Delugo loc. cit. contra rationem numero praecedente allatam, quam sine hac nostra explanatione satis jejune dictam à Doctoribus apud Dian. loc. cit. fuisse, non possum non animadvertere.

14. Petes, quid si idem Sacerdos audiens Confessionem & taxans penitentiam, cum proposito se conterendi antequam absolvat (hoc enim proposito, hinc se debet, si advertat ad indignum animae suae statum) non valens deinde vincere difficultates: quae sese menti offerunt, contritionem tam brevi tempore quo sapissimè penitens absolutionem expectat, concipere nequeat, condemnandus necesse, de culpa mortali, si sic affectus absolvat? Respondeo sub distinctione. Nam vel hic Sacerdos bona fide, & expertus fortasse alias facilitatem se conterendi, differt adum contritionis ad illas temporis angustias, vel mala fide, temere & imprudenter: si hoc posterius certe peccat mortaliter, saltem quando periculo absolviendi in mortali sese exposuit, quia tunc ipsi pravitati suae tribuitur contritionis defectus. Si illud prius, est iterum distinguendum. Si enim sine ullo timore molestiae penitentis, aliquid forte simulans Confessarius, potest differre absolutionem, si facere obligabitur, secus sine hesitatione absolvere potest. Ratio prioris partis distinctionis est, quia postea nulla penitentis repugnantia, sic requirit reverentia Sacramenti. Ratio posterioris est, tum quia penitens habet ius ad Absolutionem, quare si Confessarius eum absolvere nesciat gravem injuriam irrogabit, cogendo illum ad dilationem sufferendam: tum quia odiosa absque dubitatione reddetur Confessio, si penitens adverteret sese nulla sua causa sine absolutione dimitti, absolvatur ergo, &c. Sicut enim necessitas aegroti graviter periclitantis excusavit similem Confessarium modo n. 12. ita ab hac necessitate iuris penitentis, & a necessitate, qua omnes urgemur procurandi, ne molesta evadat Confessio, quod est

publicum Religionis bonum, excusari eundem probabile est.

15. Immo simile quid in priorē casu, quando Sacerdos mala fide contritionem ad tempus immediate ante absolutionem remittit, dicendum in aliquo casu esse paritas rationis ostendit: Nam, etiam si forte, immediate ante conferendam absolutionem, a temeritate respiciat ejusmodi Sacerdos, velique, non tamen possit, in illa brevi morula, se continere, non peccabit, dum absolvit existens in mortali, excusante, nimirum prædicta necessitate iuris penitentis, prædictoque onere Confessarii non reddendi odiosam Confessionem, licet sine dubio peccaverit, quando fide prava, ad absolvendum in peccato, sese perperam exposuit. Nisi sic doceamus, peccaret tunc Sacerdos, tum absolvendo, quia absolveret in mortali, tum non absolvendo, quia negaret ius penitentis, id quod esset pari perplexitatem, quam omnes Doctores nunquam concedendam esse, fatentur.

C A P V T VI.

De Iuramentis aliisque obligationibus
poscendis ab eo, qui absolvitur in
casu necessitatis.

1. **I** Vramentum, quantum facit ad præsentem difficultatem, triplicis est generis: Aliud est de stando mandatis Ecclesie, id est quod iterum talia Pœnitens non sit commissurus: Aliud est, de satisfacienda parte: Aliud de comparando, id est quod pœnitens, propter necessitatem, ab excommunicatione reservata absolutus; recurrere, seu comparere debeat coram superiore sub pœna reincidentia, hoc est, quod in eandem excommunicationem à qua fuerat absolutus reincideret.

2. Iam vero, vel possumus sermonem facere de castibus reservatis, vel de reservatis excommunicationibus.

Quoad primum; in articulo necessitatis, id est mortis: & valde probabiliter in gravi periculo ejusdem: Lege Sanchez *lib. 2. in Dec. cap. 13. num. 1.* immo, & probabiliter, ex Casto *tom. 1. tract. 4. disp. 4. p. 3. §. 5. num. 3.* in quolibet impedimento perpetuo, propter quod quis ad Superiorem ex se confugere non valet, quilibet Sacerdos potest ex Trid. *sess. 14. c. 7.* de quibuscumque reservatis absolvere, cum præter id tempus non possit. Aut verò nullum tunc est exposcendum Iuramentum: quia pro casibus, quibus non est annexa excommunicatio, nullum adest ius; quod obliget ad tale iuramentum. Excepi Incendiarium, c. *Pessimam 13. quest. 8.* huc enim, quamvis non sit excommunicatio lubietus; erit iuramentum injungendum, iuramentum inquam de stando mandatis Ecclesiæ: nisi quis dicat, legem id exposcen-tem ex defectu tunc jam non obligare.

Periculum & articulum sic explicat Dicaſtilus de p^{er}
rif. d. 10. num. 409. Pro eodem reputatur Periculum &
Articulus, quando mortis periculum eſt propinquum &
verum in fieri, non verò quando ferè certum eſt, mo-
tem diutius eſſe differendum, quo tempore poſſe occur-
rere opportunitas habentis ſecutatem legitime abſol-
vendi. Et paulo poſt n. 411. tunc approbat, poſſe abſolvi
damnatos in Tirimibus, ut in articulo mortis, quando
debent periculoſum mare tranſire; aut non eſt ſacerdos,
aut haberi à tali damnato de ſacili non poſſeſt. Conclu-
dit denique in hunc modum. Plura ſunt alia pericula,
quæ arbitrio prudentis potius, quam certa regula deſig-
nari poterunt. Vt cum quis in morbum periculoſum in-
cidit qui majore ex parte mortem ſolent aſſerre, aut ſic
inicij expoſitum prædonibus occidere ſolentibus, vel ſe
aggreditur curationem alicuius morbi quæ periculoſa
eſſe ſoleat. Hac ille. Vnde non iudico in articulo ſeu
periculo hoc eum eſſe, qui tertiana ſimplici laborat, qui

3. Quoad Secundum. In eodem extremo, sed periculo, vel impedimento perpetuo, quilibet sacerdos ex Titul. *sess. 14. cap. 7.* potest quidem à qualibet communicatione, sive jure, sive ab homine lata, etiam propter hæreticam contracta, & quocumque modo obortam, quam legitimis Minister absolvere: sed in prelo Clericorum *cap. ex tenore, de sententia exco.* in omnibus casibus Bullæ Cœnz *clausula 20.* ut penitentem debet iuramentum de stando mandatis facere. Quod Pellizzarius *mor. cœnz.* & Diana *p. 5. tit. 2. resol. 25.* iudicant, non esse ex necessitate sub iuramento quando absolutio datur in foro occulto confitentem, in iisdem casibus Bullæ Cœnz *Cautione præfixa* non taxat, aliud iuramentum debet iungere, nempe de faciendi parte, si que læsa fuit, nec dum remittit nec dixi (dumtaxat) quia in aliis requiritur quod satisfactio partis, sed non sub præstito iuramento. Siquidem est Pellizzarius, *form. i. tract. 7. c. 1. num. 3. p. 2. tract. 16. ref. 422.* qui docet, quando Absolutio in foro confitentis; & penitens non potest facilius non esse imponendum tale Iuramentum de faciendi, sed sufficit *crærum* propositum, ut in censuræ constitutionibus. Lege Sanchez *lib. 1. in Dec. cap. 15. num. 1.* Denique ab eo qui, à quacunque excommunicatione servata, propter talem necessitatem, absolventis, onus erit exponendum: nempe ut transactio perit recurat ad Superiorem, vel ejus delegatum (potest esse solum Confessarius electus virtute Bullæ Cœnz, vel Jubilei.) Quod si deinde non recurrat, eandem excommunicationem relabatur, *ex quo tenetia excomm. in 6.*

Dixi autem (omnes, non juramentum) siquidem pre-
mentum hoc de comparando, probabilius est
diffusione solum Clericorum (cum in aliis nullo mo-
veatur imponendum esse, Bordonus *tratt. 3. con. 1.*)
putat obligationem adesse solum, quando quis sub-
ter ab excommunicatione deducta ad forum com-
sum Ita Avila 2. p. cap. 7. disp. 3. dub. 4. Elio oppo-
sentia Caffrop. cum aliis *rom. 1. tratt. 4. disp. 4. p. 1.*
num. 17.

Nota duo. Primò, ab Impubere ejusmodi juramentum non esse exposcenda: quia non præsumuntur pollutionis usui, ut juramentum pro dignitate præsumitur. Sic Sanch. lib. 2. in Decal. cap. 13. num. 16 Bonac. de censur. quest. 3. p. 3. num. 11. Secundò, Quando juramentum factum vel onera impleri non posse, ut quia præsumitur statim esse certo mortuum, vel impotentem fore perpetuum; illa non esse imponenda, quia si contra impotentem, Sic Castrop. tom. 1. tract. 4. §. 5. 18.

C A P V T VII.

De Iurisdictione Sacerdotis, ad absol-
dum necessaria.

AD facilem poenitentiae administrationem re-
dam multum prodest, certum esse de sua iustitia
ne Confessarium: quapropter haec breviter adnota-

§. I. De Sacerdote non approbato.

1. **S**acerdos simplex non approbatus solum potest
absolvere a venialibus, & a mortalibus aliis
absolutis & denique in casu necessitatis ab omnibus
sibus, & excommunicationibus, sine ulla retrictione